

בצאת ישראל ממצרים וכו'. הנה העם היוצאים מעיר אשר גרו בה בין הדרים שם מעם הארץ, אם היה להם התקשרות עם העם ההוא, יתייחסו ליוצאים מתוך עם הארץ ההיא זולת צאתם מהעיר. אמנם אם היו משוללי קשר וקירוב דעת עם העם, לא יתייחסו רק ליוצאים מהעיר בלבד. והנה שלומי אמוני ישראל אשר היו במצרים כשבט הלוי ודומיהם אשר לא למדו ממעשיהם ולא נטמעו בהם הלא הם יקראו בשם "ישראל", אך אשר נטמעו ויתערבו בם ועשו כמעשיהם יקראו "בית יעקב". ואמר הנה בצאת ישראל הם אשר לא קנו התערבותם בגוים לא יתייחסו ליוצאים מקרב עם המצריים רק ממצרים בלבד, אך בית יעקב שהתערבו בם יצאו מעם כי בקרבם היו עומדים, וגם אלה לא היו משוללי זכות, כי הלא לא היה ההתערבות גדול, כי הלא לא שינו את לשונם (עי' מדרש שוחר טוב קי"ד ד'), כי יצאו מעם שהיה לועז, אך הם לא היו לועזים, רק דוברי לשון הקדש. ומכל שכן הוא שלא שנו את שמם, שגם שמותם היו בלשון קדש, ולא היו לועזים אף שם יהידות להקרא בשם יהידות בהבנת הלעז שלו, ומה גם עתה שלא שינו שמותם לגמרי. ולא הזכיר מה שגם לא נחשדו על העריות ולא על גלוי סוד, כי אם דבר נרגש לכל ואינו בשב ואל תעשה. כלל הדברים שהיה להם זכות - מה ליגאל: אלשיך - תהלים פרק קי"ד פ"א

עוד זכות אחר היה להם, הוא זכות האמנה ובטחון. והוא, כי נחשון בן עמינדב (ילקוט שמעוני שמות רל"ד, שמות רבה כ"א י') קדש שם שמים ונכנס במים עד חוטמו

ויאמינו בה' ובמשה עבדו. הרה"ק ר"מ מרימנוב זי"ע אמר כי בכל חג מתעררות אותן המדרגו' שזכו ישראל בימים ההם בזמן הזה, ומסוגל להשיג את זה, כמו בשבועות ענין קבלת התורה. בפסח יציאת מצרים. והנה בשביעי של פסח שזכו למדרגת ויאמינו בה' ובמשה עבדו, הזמן מסוגל מאד לזכות לאמונה טהורה בה' ובמשה עבדו, אמונת ה' ואמונת צדיקים. אמונת חכמים גבוהה יותר מאמונת ה', כמו שמצינו שהקפיד ה' על כבוד עבדיו יותר מכבוד עצמו. וכן מרומז בפסוק הללו עבדי ה' ואח"כ הללו את שם ה'. בשם צדיקים אמונת ה' מזכך את הנשמה, ואמונת חכמים מזכך את הגוף. ולכן מדרגת אמונת חכמים גבוהה יותר, היות והוא קשה יותר להשיגה, וכל הקשה יותר חשוב יותר. גם מתעורר ביום הק' הזה הענים שצעקו בנ"י אל ה' והושיעם וקרע להם את הים, משו"כ הזמן מסוגל מאד שכל אחד יתפלל לה' בענינים שנאמר עליהם קשין כקריעת יום סוף, קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף, קשה זווגו של אדם כקריעת ים סוף: ספר בית אברהם

אמר אויב ארדוף אשיג אחלק שלל. מאויבי תחכמני מצותיך, כשם שאנו רואים גודל התחזקות פרעה, אחרי שראה כחו ית' במצרים בעשר המכות, וידע אחריתו, בכ"ז התחזק ואמר ארדוף אשיג וגו', הגם שעד כאן אבד הכל, מ"מ חשב שמעכשיו יצליח ירדוף וישיג. כ"ש שאיש יהודי צריך להתחזק ביותר, הגם שיודע עד כמה ירד לשפל המצב, מ"מ מעתה יעזור לו הקב"ה שירדוף וישיג. וכן מצינו שגם ע"י התחזקות פרעה היה קדוש השם, בנס קריעת ים סוף. השי"ת יעזור לנו ע"ד כבוד שמו שנקח אתנו בזת הים האמונה והבטחון שהיה להם אז: בית אברהם

להורות הבטחון לעיני הכל, וכמעט שנטבע ואמר הושיעני אלקים כי באו מים עד נפש, וכל ישראל נמשכו אחריו, שעל כן מאז זכה למשול זרעו על ישראל כאשר על ידו התנהלו ללכת בים אחרי ה', כי הוא ימלוך עליהם וינהלם. וזהו היתה יהודה לקדשו שקידש שם שמים, על כן זכה שהיו ישראל ממשלתיו של יהודה שתהיה ממשלתו בם. ואמר לקדשו כאילו הוא דבר מיוחד לו מקדם, לזה נדקדק גם אומרו היתה והיה לו לומר היה. אך רמז כי יהודה המשיך דרך בור נוקר ממנו, הוא תמר, כי היא קדשה שם שמים במה שלא גלתה למי היתה הרה עד הושלכה לאור (בראשית ל"ח), וכן יהודה קידש שם שמים באומרו צדקה והציל ג' נפשות מן האור, וזהו היתה לרמוז אליה, ואומר יהודה לרמוז אל יהודה עצמו, לכן עתה נמשך לקדשו הנהוג בו, לכן היו ישראל ממשלותיו כמדובר: וכו': אלשיך - תהלים פ' קי"ד פ"ב

הים ראה - את ישראל באים אל תוך הים נס ממקומו ונעשה חרבה: מצודת דוד - תהלים פרק קי"ד פ"ג

א"י ראה ארונו של יוסף למה דוקא ארונו לפי מה דאיתא במד"ר בזכות וינס ויצא החוצה הים ראה וינס הרי דקי"ס היה בזכות הנסיון שהיה ליוסף. ואיתא בס' חסד לאברהם מהגאון ר' אברהם אזולאי אשר צדיק שבא לנסיון נקבר בארון וצדיק שלא בא לידי נסיון הגם שהוא צדיק גמור אין לקברו בארון ע"ש. ולזה כאשר שהוא צדיק גמור אין לקברו בארון ע"ש. ולזה כאשר ראה הים ארונו דייקא ונזכר הנסיון של וינס החוצה עי"ז הים ראה וינוס: ספר אמרי נועם

על התורה ועל העבודה

וירא ישראל כו' מצרים מת כו'. דאיתא בלוט אל תבט אחריך שאינך כדאי לראות במפלתם ואתה ניצול. וכאן בקי"ס דאיתא שהיו נתונים בדין אם להנצל כו'. אעפ"כ כתיב וירא כו' מצרים מת. והענין כי בוודאי לא הי' ספק חלילה על בנ"י ליאבד עם מצרים. אך נודע כי אין קיום לשום בריה בלי חסד עליון משמים ובנ"י נמסרו אז בדין שרצה השי"ת לזכות אותם עפ"י דין ממש בלי הצטרכות החסד. והרי זכו בדין ושוב חזרו למקומם להתנהג עמהם בחסדו. כי באמת גם זה מדת הדין הוא להתנהג עם בנ"י בחסד. כמאמר עם חסיד תתחסד ומי שעושה לפנים משורת הדין שורת הדין להתנהג גם עמו לפנים משורת הדין. רק לפי שעה היו נתונים בדין ממש: שפת אמת

במד' כי בני ישראל זכו לומר זה אלי ומרע"ה ביקש הראני נא כו' ע"ש. ואין מובן כי מרע"ה בוודאי אמר ג"כ זה אלי. אך הפי' כי וודאי כשהאמונה מאירה בלב האדם. כאלו רואה בעין. וראו שאין להם חיות רק מהשי"ת. והי' אז חשוב כאלו ראו באמת מדכ' זה א-לי ע"כ שזה הוא כמו שרואה בחוש שפי' זה הוא הבירור כנ"ל: ספר שפת אמת פסח שנת תרל"ב

<u>חול המועד</u> - דתנו רבנן את חג המצות תשמור שבעת ימים לימד על חולו של מועד שאסור בעשיית מלאכה דברי רבי יאשיה רבי יונתן אומר אינו צריך קל וחומר ומה ראשון ושביעי שאין קדושה לפניהן ולאחריהן אסור בעשיית מלאכה חולו של מועד שיש קדושה לפניהן ולאחריהן אינו דין שיהא אסור בעשיית מלאכה וכו': תל' בבלי חגיגה י"ח.

יזהר לומר פסוקי דזמרה בשמחה ובטוב לבב, ובפרט שירת הים כי זהו שלימת הנפש: סדר היום להרה"ק ר' אשר מסטאלין זי"ע

מה שקורין שה"ש בפסח. כי שה"ש הוא לבאר כי כל ענייני עוה"ז רק משל להבין האהבה הצריכה להשי"ת. וזה פי' שיר השירים שמכל השירים שבעולם יוצא שיר הזה. אך כי האדם צריך להיות נדבק בהנמשל וקשה שיהי' הכל רק כדי לידע לעבוד להשי"ת וח"ו כשנדבקין בעוה"ז אין יכולין להבין כלל הנמשל. לזאת בפסח זמן חירותנו. שהאדם יכול ללמוד רצון השי"ת גם מן הטבע ג"כ. כי מתגלה נקודה הפנימיות. לזאת שייך שה"ש בזמן הזה: שפת אמת פסח שנת תרל"א

<u>שמחת יו"ט</u> - טעם על מה שלא נאמר בתורה שמחה בחג הפסח, וכן לא נכתב בתורה לשמח יתום ואלמנה וכל הארבעה בפסח, אף שודאי גם בפסח מחוייבין. נראה משום דלמה לן קרא, סברא הוא, דהא הוא חג הגאולה מעבדות לחרות ונעשינו לעם גדול לילך לקבל התורה וארץ ישראל. וכן לענין העניים, מאחר שבחג זה ראינו כי אין ניכר שוע לפני דל ואין להשתבח בעשירות כי הכל הוא לה' שהוא קונה הכל, פירוש אף מה שנתן לנו הוא רק לפקדון לעשות רצונו, ואין העשירות סימן לגדלות האדם, וממילא יתבייש לשמוח כשאינו משמח את העניים ג"כ, והוא מילתא דפשיטא וא"צ קרא: ספר דרש משה

לע"נ זקיני הרה"ג ר' שבתי ב"ר ברוך אברהם זצ"ל - כ"ה ניסן תרפ"ט ת.נ.צ.ב.ה.

<u>תשובה מאהבה</u> - אי' בסה"ק בשם אדמו"ר מאוסטרובצה זצ"ל ועוד ענין שבר"ה עושים תשליך ובניסן לוקחים מים שלנו דהנה ניסן הוא זמן תשובה מאהבה ור"ה זמן תשובה מיראה ובתשובה מאהבה אחז"ל יומא פ"ו ע"ב דזדונות נעשים לו כזכויות ובתשובה מיראה אי' בגמ' שם דזדונות נעשים כשגגות ולכן בר"ה משליכים העבירות לנהר כיון שהם שגגות אך בניסן שהם זכויות מאהבה וקחים ושואבים אותם חזרה ע"כ ויש להוסיף לפי"ז דבשו"ע הל' ר"ה או"ח סי' תקפ"ג ס"ב איתא שלא לאכול אגוז בר"ח כי אגז בגי' חטא ע"ש וי"ל דלכן בניסן בפסח אוכלים אגוזים כי הרי בניסן נהי' מהחטא זכויות ולכן שפיר לוקחים אותו ואוכלים: לב שמחה

שמעתי מר' בונם כי הוא שמע מר' איטשקע מוואַרשא גיסו של אדומו"ר בעל שפת אמת מגור זצ"ל ששמע מהחי' הרי"ם כי הגה"ק ר' אהרן קארלינער הראשון הי' הולך על הדרך ועבר דדך קרעטשמע אחת ונשמע כי השררה יבוא, בימים האלה היה שררה מושל בכל אשר לו על כן היה רעש שם וכולם עסקו והכינו לכבוד השררה אך הוא לא שם לבו לזה וישב עצמו על השלחן ורחץ עצמו לאכול וכאשר בא השררה להקרעטשמע היה כולם עומדים לכבודו אך הוא לא השגיח מאומה על כן לקח השררה הביקס וירה אליו ולא פגע בו הכדור, והוא לא התנועע ממקומו ומלא השררה עוד יותר בכעס וירה עוד הפעם אליו אך גם בפעם הזאת החטיא המטרה והרגיש השררה כי דבר הוא ושאל אותו סיבת הדבר והשיבו כי מעולם לא עלה על לבו מורא בשר ודם והניח ממנו ע"כ: ספר שיח שרפי קודש

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025;
ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk620@gmail.com
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש, או שיעור באידיש,
וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים
- אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר
להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לקבל שיעור באידיש {בערך 25 מינוט},
או דברי תורה, גליון "באר היטב" בענגליש, נא להודיענו

יומא דהילולא קדישא
הרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין י"ט ניסן תקל"ב זיעוועכי"א

לע"נ זקיני הרה"ח ר' חיים יחיאל בן הרה"ק ר' ישראל
(סטאשיווער מגיד) זצ"ל - י"ט ניסן תש"ג ת.נ.צ.ב.ה.